Dosar nr. 3-975/2023

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

17 aprilie 2024 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani
în componență:
Președintele ședinței, judecătorul Violeta Chisiliță
grefier Dorin-Marcel Baltag

examinând în ședință publică acțiunea în contencios administrativ înaintată de Ion Ciornîi împotriva Primarului comunei Stăuceni cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil,

c o n s t a t ă

Argumentele participanților la proces

Pretențiile reclamantului:

La 14 aprilie 2024, Ion Ciornîi a depus o acțiune împotriva Primarului comunei Stăuceni cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil.

Prin acțiunea formulată, reclamantul, Ion Ciornîi a indicat că, Primăria comunei Stăuceni, prin prescripția nr.02/1- 24/122 din 06 februarie 2023, i-a comunicat Decizia nr.11/6 din 25 noiembrie 2022 prin care au fost adoptate modificări la Regulamentul privind modul de deținere a animalelor de companie pe teritoriu com. Stăuceni. Astfel, a fost limitat numărul de câini posibil de deținut într-o gospodărie individuală, reieșind din caracteristice și necesitățile acestuia. Este strict interzis deținerea a mai mult de 5 câini în cadrul unei gospodării individuale, reieșind din pct. 6.1 din Regulament. Mai mult ca atât, pentru deținerea animalelor de companie se va achita o taxa stabilită de către Consiliul comunal Stăuceni, care va crește în dependență de numărul acestora. Pentru întreținerea a două animale de companie nu se va achita taxa stabilită. Pentru deținerea în cadrul unei gospodării a unui număr de animale mai mare de 2 se va achita o taxă după cum urmează: 1) pentru primii doi câini - taxa stabilită, pentru fiecare animal de companie; 2) pentru al treilea câine - taxa stabilită plus 50 %; 3) pentru al patrulea câine - taxa stabilită plus 100%; 4) pentru al cincilea câine - taxa stabilită plus 200%.

Totodată, menționează reclamantul, Ion Ciornîi, că a fost avertizat precum că pct. 6.6 din Regulament stabilește că abandonarea animalelor de companie în locuri publice este interzisă. În acest sens fiindu-i solicitat să reducă numărul de câini conform Regulamentului, și timp de 5 zile calendaristice, din momentul recepționării prezentei prescripții să informeze despre numărul total de câini întreținuți și locul unde va fi asigurată întreținerea câinilor transportați.

Drept urmare, a menționat reclamantul că, în dezacord cu Prescripția nr. 02/1-24/122 din 06 februarie 2023, prin care i s-a solicitat reducerea numărului de câini întreținuți, a depus cerere prealabilă solicitând anularea acesteia. La 16 februarie 2023 a recepționat răspunsul Primăriei com. Stăuceni potrivit căruia cererea prealabilă împotriva prescripției nr. 02/1-24/122 din 06 februarie 2023 prin care s-a solicitat reducerea numărului de câini a fost respinsă.

Consideră reclamantul că prescripția nr. 02/1-24/122 din 06 februarie 2023 este una ilegală și urmează a fi anulată. Ori, Consiliul comunei Stăuceni prin Decizia nr.11/6 din 25 noiembrie 2022, a modificat Regulamentul privind întreținerea animalelor cu și fără stapân care în realitate nici nu a fost anterior aprobat de Consiliul comunei Stăuceni. Consiliul comunei Stăuceni nu a publicat Regulamentul privind întreținerea animalelor cu și fără stapân, modificat prin Decizia nr.11/6 din 25 noiembrie 2022 a Consiliului comunei Stăuceni.

Totodată, reclamantul a indicat că la cererea din 6 decembrie 2022, Consiliul comunei Stăuceni i-a eliberat copia Regulamentului privind întreținerea animalelor cu și fără stapân modificat prin Decizia nr.11/6 din 25 noiembrie 2022 a Consiliului comunei Stăuceni. La 28 decembrie 2022 a depus o cerere prealabilă la consiliul privind ilegalitatea parțială a Regulamentului privind întreținerea animalelor cu și fără stapân, modificat prin Decizia nr.11/6 din 25 noiembrie 2022 a Consiliului Comunei Stăuceni, la care în termenul legal nu a primit nici un răspuns, contrar dispozițiilor imperative ale Codului administrativ. Astfel, 13 februarie 2023, a depus al Curtea de Apel Chișinau cerere de chemare în instanța de contencios administrativ privind anularea parțiala a actului administrativ normativ a Regulamentului privind întreținerea animalelor cu și fără stăpân, modificat prin Decizia nr. 11/6 din 25 noiembrie 2022 a Consiliului Comunei Stăuceni parțial ilegal și neîntemieat care încalcă flagrant prevederile mai multor acte normative atît naționale cît și internaționale în domeniu de protecție a animalelor de companie, prin care a solitat: anularea parțială a Regulamentului privind întreținerea animalelor cu și fără stapîn, modificat prin Decizia nr. 11/6 din 25 noiembrie 2022 a Consiliului comunei Stăuceni, și anume a p. 4.4, 4.6, 5.1, 5.6, 6 .1 ,7 .8 ,1 1 .7. Ori, acestea contravin expres prevederilor art.3, 12 ale Convenției Europene din 23 iunie 2003 pentru protecția animalelor de companie.

De asemenea a menționat reclamantul Ion Ciornîi că, punctele contestate din Regulamentul privind întreținerea animalelor cu și fără stapân, modificat prin Decizia nr.11/6 din 25 noiembrie 2022 a Consiliului comunei Stăuceni contravin expres Regulamentului privind întreținerea animalelor cu și fără stapîn în aprobat prin Decizia nr.4/4 din 17 septembrie 2019 de către Consiliul municipal Chișinau care reglementează modul de întreținerea animalelor cu și fără stăpân, destul de detaliat fără a impune restricțiile contestate.

Reclamantul a subliniat că, Consiliul comunei Stăuceni nu este organul statal abilitat cu dreptul de a stabili careva restricții în domeniul deținerii animalelor, în cazul că persoana este în gradul să asigure resetarea metrajului minim de 2 m^2 și asigurarea cu hrană și îngrijire a animalelor.

În susținerea argumentelor din cererea de chemare în judecată, reclamantul a invocat prevederile art.2, art.3 din Legea nr. 231 privind identificarea și înregistrarea animalelor din 20.07.2006, art.6, art.10, art.11, art.39, art.165, art.189, art.206, art.209 Cod administrativ.

Astfel, reclamantul Ion Ciornîi solicită:

- anularea prescripției Consiliului com.Stăuceni nr. 02/1-24/122 din 06 februarie 2023.

În ședința de judecată, reclamantul, Ion Ciornîi, a solicitat admiterea acțiunii în contextul pretențiilor invocate.

Obiecțiile pârâtului:

Reprezentantul pârâtului, Primarul com.Stăuceni, în ședința de judecată nu s-a prezentat, fiind înștiințat legal despre data, ora și locul desfășurării ședinței de judecată de examinare a cauzei.

Totodată, prin referința depusă asupra acțiunii, a invocat inadmisibilitatea acesteia, iar în cazul în care nu vor fi constatate temeiuri de inadmisibilitate, respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată. În acest sens a indicat că, conform pct. 1 din decizia Consiliului com. Stăuceni nr. 11/6 din 25 noiembrie 2022, s-a decis modificarea Regulamentului cu privire la întreținerea animalelor cu și fără stăpân în com. Stăuceni și s-a expus într-o nouă redacție. Conform pct. 2 din decizia Consiliului com. Stăuceni nr. 11/6 din 25 noiembrie 2022, Primarul com. Stăuceni a fost desemnat responsabil de controlul asupra executării prevederilor deciziei. Regulamentul cu privire la întreținerea animalelor cu și fără stăpîn în com. Stăuceni, cu varianta modificată, a fost prevăzut la anexa nr.1 a Deciziei nr. 11/6 din 25 noiembrie 2022, fiind semnat de către secretarul Consiliului com. Stăuceni, Elena Buga.

La 5 decembrie 2022 Decizia nr.11/6 din 22 noiembrie 2022, a fost publicată în Registrul de stat al actelor locale și până în prezent este un act în vigoare.

În conformitate cu art.29 alin.(1), lit.a), a[1]) din Legea nr.436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, în scopul executării deciziei Consiliului com. Stăuceni nr. 11/6 din 25 noiembrie 2022 și respectării prevederilor din Regulamentul cu privire la întreținerea animalelor cu și fără stăpân în com. Stăuceni, în varianta modificată, Primarul com. Stăuceni a emis prescripția nr. 02/1-24/122 din 6 februarie 2023, conform căreia, reclamantul Ion Ciornîi a fost înștiințat despre necesitatea respectării Regulamentului cu privire la întreținerea animalelor cu și fără stăpân în com. Stăuceni și reducerea numărului de câini deținuți, pînă la numărul admisibil, prevăzut de Regulament.

Totodată, reclamantului i s-a solicitat să informeze APL Stăuceni despre numărul total de câini întreținuți și despre locul unde vor fi întreținuți câinii transportați. În pofida acestui fapt, până în prezent, reclamantul nu a comunicat nici Primăriei com.Stăuceni și nici instanței de judecată, care este numărul de câini întreținuți, iar în lipsa unei astfel de informații, nu poate fi pus în discuții o eventuală vătămare al unui drept al acestuia în sensul art. 17 din Codul administrativ.

Reclamantul nu s-a expus în nici un mod, asupra dreptului vătămat, și nici nu a invocat un argument cu privire la ilegalitatea prescripției nr. 02/1-24/122 din 6 februarie 2023, aducând critici doar deciziei Consiliului com.Stăuceni nr.11/6 din 25 noiembrie 2022, care nu este obiectul prezentei cauze.

Astfel, ținînd cont de prevederile art.207 alin.(2), lit.e), art.17 din codul administrativ și de circumstanțele cauzei, acțiunea reclamantului urmează a fi declarată inadmisibilă.

Într-o altă ordine de idei cu referire la fondul cauzei a indicat că, în com.Stauceni sunt gospodarii, în care sunt întreținute un număr mare de câini și pisici ce depășește 5-10 animale per gospodărie. Acest lucru presupune lătrat necontrolat și chiar pericol asupra sănătății persoanelor în unele cazuri.

Mai mulți locuitori ai com.Stăuceni, și-au prezentat nemulțumirile față de perturbarea ordinii publice, prin lătratul necontrolat al unor câini cu și fără stăpân, în special în timpul nopții. Astfel, prin decizia Consiliului com.Stăuceni, s-a adus un just echilibru între interesele deținătorilor de animale de companie pe de o parte și societate/vecini, pe de altă parte.

Prin adoptarea deciziei Consiliului com.Stăuceni nr.11/6 din 25 noiembrie 2022 privind modificarea Regulamentului cu privire la întreținerea animalelor cu și fără stăpân în com.Stăuceni, Consiliul com.Stăuceni și-a exercitat dreptul discreționar, cu bună-credință, în

limitele legal stabilite, a luat în considerare toate faptele relevante și a respectat toate normele legale naționale și internaționale privind protecția animalelor de companie.

Totodată, instanța de judecată urmează să aprecieze critic argumentul reclamantului cu privire la faptul că Consiliul com. Stauceni nu este în drept să stabilească restricții în domeniul deținerii animalelor, or, acest drept îi revine conform art. 14 alin. (2) lit.s[1]), z[1]) din Legea nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală.

De asemenea, Consiliul com. Stauceni, beneficiază de autonomie decizională și este în drept să stabilească propriile reguli de întreținere a animalelor, independente de regulile stabilite de o alta autoritate publică locală, inclusiv de regulile stabilite de Consiliul mun. Chișinău, prin Regulamentul privind întreținerea animalelor cu și fără stăpân în mun. Chișinău.

Ținând cont de faptul că Regulamentul cu privire la întreținerea animalelor cu și fără stăpân în com.Stăuceni, reprezintă un act administrativ normativ în vigoare, acesta stabilește reguli și restricții, obligatorii pentru toți, pe teritoriul com.Stăuceni.

La caz, prescripția nr. 02/1-24/122 din 6 februarie 2023, a fost emisă în baza Regulamentului cu privire la întreținerea animalelor cu și fără stăpân în com. Stăuceni, astfel acest act este legal, și obligatoriu pentru reclamantul Ion Ciornîi.

Din considerentele enunțate și ținînd cont de art.3, art.5, art.14 din Legea nr.436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, art.16, art.137, art.225, Cod administrativ, acțiunea lui Ion Ciornîi urmează a fi respinsă, or, prescripția nr. 02/1-24/122 din 06 februarie 2023 în nici un mod nu contravine Regulamentului cu privire la întreținerea animalelor cu și fără stăpân în com.Stăuceni sau altor norme legale naționale și internaționale privind protecția animalelor de companie.

Aprecierea instanței:

Audiind participanții la proces și studiind înscrisurile anexate la actele cauzei, instanța de judecată apreciază acțiunea admisibilă, întemeiată și pasibilă admiterii din următoarele considerente.

Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sînt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform art. 207 alin. (1) Cod administrativ, Instanța verifică din oficiu dacă sînt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Alin. (2) al aceluiași articol stabilește că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când:

a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;
b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare;
c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;

d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209;
e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17;
f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art.208;
g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens;
h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art.211 alin.(1) și (2) și art.212 alin.(1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Dispozițiile legale citate enunță temeiurile de bază de admisibilitate a cererii de chemare în judecată formulată în instanța de contencios administrativ:

I. prezența unui act administrativ individual defavorabil (dispoziție, decizie sau altă măsură oficială) întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, comunicat destinatarului ;
II. competența jurisdicțională materială și teritorială a instanței de judecată pentru examinarea acțiunii în contenciosul administrativ;
III. respectarea cerințelor de formă și conținut a acțiunii în contencios administrativ
IV. respectarea procedurii prealabile
V. respectarea termenului de înaintare a acțiunii
VI. prezența unui drept vătămat căruia i s-a adus atingere prin activitate administrativă.

Din actele cauzei și explicațiile participanților la proces s-a constatat că, la 6 februarie 2023, Primarul com.Stăuceni a emis prescripția nr. 02/1-24/122 potrivit căreia în sarcina lui Ion Ciornîi s-a pus reducerea numărului de câini deținuți, până la numărul admisibil, prevăzut de Regulamentul cu privire la întreținerea animalelor cu și fără stăpân în com. Stăuceni și informarea autorității publice locale despre numărul total de câini întreținuți și despre locul unde vor fi întreținuți câinii transportați. (f.d.9-10)

În dezacord cu prescripția nr. 02/1-24/122 din 6 februarie 2023, reclamantul, Ion Ciornîi la 1 martie 2023 a înregistrat în cadrul Primăriei com.Stăuceni cererea prealabilă cu nr.02/1-25/353 prin care a solicitat anularea prescripției. (f.d.11-12)

Prin răspunsul Primarului com.Stăuceni nr.02/1-24/283 din 15 martie 2023, reclamantului i-a fost refuzat în satisfacerea solicitării din cererea prealabilă înregistrată la 1 martie 2023. (f.d.13)

Drept urmare, reclamantul Ion Ciornîi, la 14 aprilie 2023 s-a adresat în instanța de judecată cu prezenta acțiune solicitând anularea prescripției nr. 02/1-24/122 emisă de Primarul com. Săuceni la 6 februarie 2023. (f.d.3-7)

Reieșind din conținutul revendicărilor formulate, coroborate cu prevederile art. art.206 și 224 Cod administrativ, instanța de judecată va concluziona că reclamantul a formulat o acțiune în contestare.

Conform art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art. 11 alin. (1) Cod administrativ, actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea

avantajului solicitat; b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

În privința primei condiții de admisibilitate se constată că prescripția nr. 02/1-24/122 din 6 februarie 2023, este un act administrativ individual defavorabil, emis de către o autoritate publică pentru a fi reglementat un caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de produce efecte în exterior.

Totodată, în sensul art.10 și 11 al Codului administrativ, aceasta este un act administrativ individual defavorabil reclamantului ori, prin emiterea actului administrativ contestat, reclamantului i-au fost stabilite restricții în ceea ce privește numărul de câini deținuți și obligații pentru neîndeplinirea cărora eventual va fi suspus sancțiunilor prevăzute de Codul contravențional.

Conform art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Conform art.17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 39 Cod administrativ, controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. (2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

La caz, cu referire la cele menționate, instanța reține că Ion Ciornîi, destinatar al actului administrativ individual defavorabil contestat, revendică apărarea pe calea controlului judecătoresc a unui drept în sensul art.17 Cod administrativ și anume, dreptul său de a deține un număr de câini conform propriilor alegeri și nevoilor personale. Mai mult, actul administrativ contestat introduce riscul de sancțiuni legale în cazul nerespectării obligațiilor impuse, amplificând astfel efectul vătămat asupra reclamantului.

În acest sens, deși autoritatea pârâtă susține că reclamantul nu a demonstrat un drept vătămat, totuși prescripția contestată produce efecte imediate asupra acestuia ca deținător de câini, impunându-i obligații și restricții prin reducerea numărului de câini, ceea ce reprezintă o limitare directă a dreptului său de proprietate. Corespunzător, condiția revendicării unui drept legitim este întrunită.

Competența pentru examinarea prezentei acțiuni, în conformitate cu prevederile art. 191 alin. (1) și art. 196 alin. (1) Cod administrativ revine Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), astfel, cererea de chemare în judecată fiind depusă cu respectarea dispozițiilor legale menționate.

Referitor la condiția de respectare a remediului extrajudiciar cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil până la înaintarea acțiunii în contenciosul administrativ, instanța de judecată reține următoarele.

Conform art. 208 alin. (1) Cod administrativ, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepțiile prevăzute de lege.

Conform art. 19 Cod administrativ, cererea prealabilă este instituția care oferă o cale de soluționare prejudiciară a litigiilor administrative.

Conform art. 162 alin. (1) Cod administrativ, procedura prealabilă urmărește scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale..

Alin. (3) al articolului citat, cererea prealabilă poate fi îndreptată spre: anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul; emiterea unui act administrativ individual.

Cu referire la actele cauzei și circumstanțele reflectate supra, instanța de judecată constată că prin cererea prealabilă înregistrată în cadrul Primăriei com.Stăuceni cu nr.02/1-25/353 la 1 martie 2023, Ion Ciornîi a solicitat anularea prescripției nr. 02/1-24/122 emisă de Primarul com.Stăuceni la 6 februarie 2023. (f.d.11-12)

La 15 martie 2023, urmare a examinării cererii prealabile, a fost emis răspunsul Primarului com.Stăuceni nr.02/1-24/283 de respingere a cererii prealabile. (f.d.13)

La 14 aprilie 2023, reclamantul a contestat prescripția nr. 02/1-24/122 din 6 februarie 2023 în instanța de judecată. (f.d.3-7)

Conform art.209 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia;

Ținând cont de prevederile enunțate, raportate la circumstanțele constatate, instanța de judecată concluzionează asupra admisibilității acțiunii, acesta fiind depusă cu respectarea competenței materiale și jurisdicționale, a remediului extrajudiciar, fiind contestat un act administrativ individual emis de autoritatea publică competentă, care produce efecte juridice în exterior și are caracter defavorabil reclamantului. Totodată actele cauzei atestă că reclamantul a depus cererea de chemare în judecată din 14 aprilie 2023 în interiorul termenului de 30 zile reglementat de art.209 Cod administrativ.

Astfel, acțiunea este admisibilă.

Totodată, instanța de judecată va concluziona că pretențiile reclamantului sunt întemeiate, reținând următoarele argumente.

Conform art. 224 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: a) în baza unei acțiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum și o eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile, dacă acestea sunt ilegale și prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale.

Potrivit art.3 alin.(1)-(2) din Legea nr.436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, administrarea publică în unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile autonomiei locale, descentralizării serviciilor publice, eligibilității autorităților publice locale și consultării cetățenilor în probleme locale de interes deosebit. (2) Autoritățile administrației publice locale beneficiază de autonomie decizională, organizațională, gestionară și financiară, au dreptul la inițiativă în tot ceea ce privește administrarea treburilor publice locale, exercitându-și, în condițiile legii, autoritatea în limitele teritoriului administrat.

În conformitate cu art.5 alin.(1) din Legea nr.436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, autoritățile administrației publice locale prin care se realizează autonomia locală în sate (comune), orașe (municipii) sunt consiliile locale, ca autorități deliberative, și primarii, ca autorități executive.

Conform art.14 alin.(1) - (2) lit.s[1]) al aceleiași Legi, consiliul local are drept de inițiativă și decide, în condițiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepția celor care țin de competența altor autorități publice. Pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi stabilite la art.4 al Legii privind descentralizarea administrativă, consiliul local realizează următoarele competențe: s[1]) aprobă regulile de întreținere a câinilor, a pisicilor și a altor animale domestice.

În acord cu art.26 alin.(1) din Legea nominalizată, primarul este autoritatea reprezentativă a populației unității administrativ-teritoriale și executivă a consiliului local. El participă la ședințele consiliului local și are dreptul să se pronunțe asupra tuturor proiectelor și problemelor supuse dezbaterilor, fără drept de vot.

Din prevederile legale enunțate în Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală reiese că administrarea publică la nivel local este fundamentată pe principiul autonomiei locale, care asigură autorităților locale capacitatea de a lua decizii în interesul comunității. Consiliile locale au competența de a stabili reguli privind întreținerea animalelor domestice, ceea ce demonstrează responsabilitatea lor de a gestiona probleme locale specifice, având în vedere binele comunității.

De asemenea, descentralizarea serviciilor publice permite adaptarea acestora la specificul local, facilitând dezvoltarea unor soluții personalizate pentru problemele comunității. Aceasta având menirea de a îmbunătăți calitatea vieții cetățenilor.

Totodată, pe lângă alte atribuții ce îi revin primarului, acesta pune în aplicare deciziile adoptate de consiliu, inclusiv asigurând astfel coerența și eficiența în administrarea treburilor publice locale.

Așa cum atestă actele cauzei, la 25 noiembrie 2022, având în vedere petiția depusă de către Chetruș Dumitru, privind stabilirea unui număr limită de animale de către locuitorii comunei Stăuceni pentru prevenirea și stoparea poluării fonice și asigurarea unui mediu de trai confortabil locuitorilor comunei Stăuceni, în scopul stabilirii măsurilor de gestionare a animalelor cu și fără stăpân din comuna Stăuceni, precum și în scopul reducerii zgomotului produs de animalele de companie pe terenul privat al locuitorilor comunei Stăuceni, Consiliul com.Stăuceni a adoptat Decizia nr.11/6 cu privire la modificarea Regulamentului privind întreținerea animalelor cu și fără stăpân. (f.d.31-44)

La 6 februarie 2023, Primarul com.Stăuceni, a emis o prescripție în privința lui Ion Ciornîi cu nr.02/1-24/122. Potrivit prescripției nominalizate, Ion Ciornîi a fost informat că conform pct.6.1 din Regulamentul privind întreținerea animalelor cu și fără stăpân modificat prin decizia Consiliului com.Stăuceni nr.11/6 din 25 noiembrie 2022, este strict interzis deținerea a mai mult de 5 câini în cadrul unei gospodării individuale. Mai mult ca atât, pentru deținerea animalelor de companie se va achita o taxa stabilită de către Consiliul comunal Stăuceni, care va crește în dependență de numărul acestora. Pentru întreținerea a două animale de companie nu se va achita taxa stabilită. Pentru deținerea în cadrul unei gospodării a unui număr de animale mai mare de 2 se va achita o taxă după cum, urmează: 1) pentru primii doi câini - taxa stabilită, pentru fiecare animal de companie; 2) pentru al treilea câine - taxa stabilită plus 50 %; 3) pentru al patrulea cîine - taxa stabilită plus 100%; 4) pentru al cincilea câine - taxa stabilită plus 200%.

Totodată, prin prescripția emisăă, Ion Ciornîi a fost avertizat precum că pct. 6.6 din Regulament stabilește că abandonarea animalelor de companie în locuri publice este interzisă. În acest sens fiindu-i solicitat să reducă numărul de câini conform Regulamentului, și timp de 5 zile calendaristice, din momentul recepționării prezentei prescripții să informeze despre numărul total de câini întreținuți și locul unde va fi asigurată întreținerea câinilor transportați. (f.d.9-10)

În contradicție cu cele menționate în prescripție, reclamantul prin prezenta acțiune invocă că, restricțiile impuse prin prescripția contestată privind deținerea unui număr limitat de câini în gospodărie, sunt excesive și nu sunt susținute de dovezi clare care să demonstreze necesitatea acestor limitări. Conform afirmațiilor reclamantului, o persoană poate asigura condiții adecvate de întreținere pentru un număr mai mare de animale, atâta timp cât îndeplinește cerințele de igienă și îngrijire.

Potrivit pct.1.1-1.3 din Regulamentul privind întreținerea animalelor cu și fără stăpân modificat prin decizia Consiliului com.Stăuceni nr.11/6 din 25 noiembrie 2022, prezentul Regulamentul are drept scop asigurarea securității vieții și sănătății oamenilor, consolidarea moralității și atitudinii umane a societății, protecția animalelor împotriva suferințelor și decesului urmare a tratamentului crud aplicat față de aceste ființe, precum și protecția drepturilor acestora. Prevederile prezentului Regulament se aplică în relațiile care apar în legătură cu deținerea animalelor de companie și a comportamentului persoanelor fizice și juridice față de animalele fără stăpân. Prezentul Regulament se bazează pe următoarele principii:

• atitudinea umană fată de animale;

• protecția animalelor de cruzime;

• evidența și controlul numărului de animale prin metode umane;

• asigurarea condițiilor adecvate pentru coabitarea armonioasă a oamenilor și animalelor în comuna Stăuceni.

În conformitate cu pct.5.1-5.3 din Regulamentul privind întreținerea animalelor cu și fără stăpân modificat prin decizia Consiliului com.Stăuceni nr.11/6 din 25 noiembrie 2022, se permite locuitorilor comunei Stăuceni, deținerea animalelor de companie pe teritoriul gospodăriei lor individuale până la 5 câini sau până la 5 pisici, iar în apartamente în număr de cel mult 2 câini sau 2 pisici. Deținerea animalelor de companie trebuie să fie condiționată de necesitatea de spațiu a animalului, care trebuie să fie de cel puțin 2 metri pătrați pentru un animal, precum și de inconvenientele care pot fi create vecinilor. Deținerea animalelor de companie în interiorul apartamentului se condiționează de obligația proprietarului de a asigura vaccinarea împotriva rabiei o data pe an, deparazitarea și igienizarea acestuia cel puțin o dată la șase luni.

Astfel din prevederile Regulamentului privind întreținerea animalelor cu și fără stăpân, modificat prin decizia Consiliului comunei Stăuceni nr. 11/6 din 25 noiembrie 2022, enunțate supra reiese că scopul principal este asigurarea unui echilibru între bunăstarea animalelor și siguranța comunității. Regulamentul subliniază necesitatea de a adopta o atitudine umană față de animale, promovând protecția acestora împotriva cruzimii și stabilind condiții adecvate pentru coabitarea armonioasă între oameni și animale.

De asemenea Regulamentul impune limite clare pentru deținerea animalelor de companie, permițând un număr maxim de 5 câini sau 5 pisici în gospodării individuale și 2 câini sau 2 pisici în apartamente. Aceste restricții sunt justificate prin necesitatea de a asigura un mediu sănătos și confortabil atât pentru animale, cât și pentru vecini. Impunerea cerințelor de vaccinare, deparazitare și igienizare reflectă responsabilitatea proprietarilor față de sănătatea animalelor și a comunității. În acest sens, se urmărește nu doar protecția animalelor, ci și menținerea unui climat de conviețuire civilizată, reducând riscurile de neplăceri cauzate de animalele de companie. Aceasta contribuie la o societate mai responsabilă, în care drepturile și bunăstarea animalelor sunt respectate, fără a afecta negativ traiul comunității.

Având în vedere prevederile legale enunțate, raportate la actele cauzei, instanța de judecată constată că nu este clar pe baza căror informații și modalități de colectare a acestora Primarul comunei Stăuceni a ajuns la concluzia formulată în prescripția nr. 02/1-24/122 din 6 februarie 2023, privind reducerea numărului de câini deținuți de Ion Ciornîi. În mod explicit, prescripția nu indică un număr exact de câini deținuți de reclamant și nu prezintă dovezi că, în urma unei constatări la fața locului, s-ar fi stabilit că acesta depășește limita permisă de regulament, respectiv 5 câini.

Astfel, absența unui act care să ateste evaluarea directă a condițiilor de trai ale animalelor și a numărului acestora subliniază o deficiență majoră în procesul decizional al autorității locale. Aceasta evidențiază faptul că intervenția autorității publice locale nu se bazează pe o evaluare obiectivă și documentată, ci pe o presupunere care nu poate justifica impunerea unor restricții asupra deținerii animalelor de companie. În lipsa unor dovezi clare, concluzia de a solicita reducerea numărului de câini se dovedește a fi nejustificată și lipsită de fundament legal.

Din textul prescripției nr. 02/1-24/122 din 6 februarie 2023, se reține că aceasta a fost emisă în rezultatul depunerii unei petiții colective din partea locuitorilor com.Stăuceni din 24 ianuarie 2023, care a sesizat autoritatea publică locală despre întreținerea de către Ion Ciornîi a unui număr mare de câini.

În acord cu art.9 alin.(1) – (3) al Codului administrativ, prin petiție, în sensul prezentului cod, se înțelege orice cerere, sesizare sau propunere adresată unei autorități publice de către o persoană fizică sau juridică. (2) Prin cerere se solicită emiterea unui act administrativ individual sau efectuarea unei operațiuni administrative. (3) Prin sesizare se informează autoritatea publică cu privire la o problemă de interes personal sau public.

Conform art.69 alin.(1)-(2) Cod administrativ, procedura administrativă se inițiază la cerere sau din oficiu. Procedura administrativă inițiată din oficiu începe odată cu efectuarea primei acțiuni procedurale, iar cea inițiată la cerere se consideră inițiată din momentul depunerii cererii. (2) În cazul depunerii unei petiții, autoritatea publică este obligată să inițieze o procedură administrativă.

Art.6 al Codului administrativ statuează că, procedura administrativă este activitatea autorităților publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condițiilor, pregătirea și emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condițiilor, pregătirea și încheierea unui contract administrativ sau examinarea condițiilor, pregătirea și întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică. (2) Emiterea unui act administrativ individual, încheierea unui contract administrativ sau întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică sunt părți ale procedurii administrative.

Conform art.85 alin.(3) din Codul administrativ, autoritatea publică trebuie să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care face obiectul procedurii, fără a se limita la dovezile și afirmațiile participanților. Pentru aceasta, autoritatea publică stabilește scopul investigațiilor necesare și felul acestora.

Din prevederile legale enunțate se deduce că autoritățile publice au obligația de a iniția o procedură administrativă atunci când primesc o petiție, iar această procedură trebuie să fie una riguroasă, bazată pe o examinare corectă a tuturor circumstanțelor relevante ale cazului. Articolele menționate subliniază importanța colectării de informații corecte și complete, precum și responsabilitatea autorităților de a stabili aspectele de fapt ale cazului din oficiu, fără a se limita la dovezile și afirmațiile părților implicate.

În contextul acestui caz, instanța de judecată observă că autoritatea pârâtă nu a efectuat investigațiile necesare pentru a stabili cu certitudine circumstanțele specifice legate de deținerea câinilor de către Ion Ciornîi. Nu există dovezi clare care să demonstreze că reclamantul deține un număr de câini care depășește limita permisă de Regulament, și nu s-a realizat o evaluare a condițiilor în care aceștia sunt ținuți.

Mai mult, petiția colectivă din partea locuitorilor com.Stăuceni din 24 ianuarie 2023, la care se face referire în prescripția contestată nici nu a fost prezentată la dosarul administrativ și probele anexate de autoritatea publică pârâtă.

Drept urmare, analizând prescripția nr. 02/1-24/122 din 6 februarie 2023 emisă de Primarul comunei Stăuceni, în raport cu prevederile legale menționate anterior, instanța de judecată ajunge la concluzia că intervenția autorității nu respectă normele legale privind procedura administrativă, nefiind reflectate faptele relevante care au determinat impunerea restricțiilor față de reclamant în a reduce numărul de câini pe care îi deține.

În sensul art. 85 alin. (3) din Codul administrativ, autoritatea publică are obligația de a stabili din oficiu aspectele de fapt ale cazului. Aceasta presupune întreprinderea măsurilor necesare și eficiente pentru stabilirea adevărului în vederea asigurării unei administrări corecte și echitabile. La caz se atestă lipsa unei inspecții la fața locului pentru a verifica numărul exact de câini deținuți de Ion Ciornîi și condițiile în care aceștia sunt întreținuți. Fără o astfel de investigație, decizia de a solicita reducerea numărului de câini devine arbitrară și lipsită de fundament.

Mai mult, această neglijență în îndeplinirea obligației legale de a verifica faptele nu doar că subminează credibilitatea acțiunilor autorității, dar și drepturile individuale ale cetățeanului.

Prin urmare, autoritatea publică la emiterea unui act administrativ individual are responsabilitatea de a asigura că toate măsurile luate sunt corecte și justificate, bazându-se pe informații veridice și relevante. În absența unor investigații temeinice, se riscă nu doar încălcarea drepturilor reclamantului, dar și o efectuarea unei proceduri administrative defectuoase, ce evident afectează legalitatea actului administrativ individual defavorabil contestat.

De asemenea invocarea de către autoritatea pârâtă, în prescripție, a prevederilor punctelor 6.1 și 6.2 din Regulamentul privind întreținerea animalelor cu și fără stăpân, în contextul în care se susține că reclamantul le-a încălcat, este lipsită de raționament.

Instanța de judecată reține că, aceste norme stipulează obligații specifice precum, achitarea unei taxe pentru deținerea a mai mult de două animale și indică despre faptul că abandonarea animalelor pentru companie în locuri publice este interzisă. Totuși la caz, nu s-a demonstrat, prin observații directe sau investigații corespunzătoare, că reclamantul, Ion Ciornîi, deține un număr de animale care contravine regulamentului sau că acestea sunt neglijate sau abandonate. Fără o constatare efectivă la fața locului, nu se poate susține că situația reclamantului încalcă normele stabilite.

Art. 118 alin. (1) Codul administrativ statuează că, motivarea este operațiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esențiale de drept și de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreționare trebuie să poată fi recunoscute și punctele de vedere din care autoritatea publică a reieșit la exercitarea dreptului discreționar. Motivarea trebuie să se refere și la argumentele expuse în cadrul audierii.

Alin. (2) al aceluiași articol prevede că, motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde: a) motivarea în drept – temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul; b) motivarea în fapt – oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreționar, dacă este cazul; c) în cazul actelor administrative defavorabile – o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigații, probe, audieri, opinii ale participanților contrare conținutului final al actului etc.

Din alin. (3) al articolului menționat rezultă că motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual și condiționează legalitatea acestuia.

În baza prevederilor art. 118 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, instanța de judecată reține că motivarea actului administrativ trebuie să reflecte atât temeiurile legale, cât și faptele

relevante care au stat la baza deciziei. În cazul prescripției nr. 02/1-24/122 din 6 februarie 2023, autoritatea publică pârâtă nu a furnizat o justificare clară și detaliată pentru acțiunile sale, iar omisiunea de a prezenta probe concrete și argumente solide atestă că actul este lipsit de fundamentare, contravine normelor legale, dar subminează și principiul transparenței în activitatea autorităților publice.

Prin urmare, instanța concluzionează că prescripția nr. 02/1-24/122 nu poate fi considerată motivată, iar lipsa unei fundamentări solide face ca actul să fie arbitrar și, în consecință, ilegal. Aceasta subliniază necesitatea respectării riguroase a procedurilor legale de către autoritățile publice, asigurând astfel nu doar legalitatea actelor emise, ci și protecția drepturilor cetățenilor.

Raportând normele citate la circumstanțele constatate instanța de judecată va reține că obligația de a motiva actul administrativ emis nu a fost respectată de autoritatea publică pârâtă, astfel, impunându-se concluzia că activitatea desfășurată de autoritatea publică pârâtă, la emiterea prescripției nr. 02/1-24/122 din 6 februarie 2023, este una arbitrară.

În consecință, instanța de judecată va concluziona asupra temeiniciei acțiunii în contencios administrativ înaintată de Ion Ciornîi împotriva Primarului comunei Stăuceni, și ilegalității prescripției nr. 02/1-24/122 emisă de Primarul com.Stăuceni la 6 februarie 2023.

În conformitate cu art. 224 alin. (1) lit. a), 232 Cod administrativ, art. 238-241 CPC, instanța de judecată,

h o t ă r ă ș t e

Se admite acțiunea în contencios administrativ înaintată de Ion Ciornîi împotriva Primarului comunei Stăuceni cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil.

Se anulează prescripția nr. 02/1-24/122 din 06 februarie 2023 emisă de Primarul com. Stăuceni.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani. Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani.

Președintele ședinței,
Judecătorul /semnătura / Violeta Chisilița

Copia corespunde originalului
Judecător, Violeta Chisilița